

Riya

– İlyas DOĞRU · 02 Ocak 2014

Zemheri soğukları gibi sözler insanı dondurur.Çöl sıcakları gibi ucuk davranışlar insanı kavurur.Bencil,egoistçe davranışlar insanı kudurtur,İnsan olduğunu unutturur.Orta yolu bulup,az ve öz konuşup dik durulması gereken yerde dikleşmeden dik durmasını öğrenebilirsek bu davranışımız bizi ve çevremizi rahatlatır.

İçimiz başka dışımız başka davranışlarımız hem bize hem de çevremizde zemheri soğukları yaşatır.Suğuktan donan belleklerin çözülmesi zorlaşır.Zaten bu türlü davranışlar inanan bir mü'mine asla yakışmaz.Hz. Mevlana ünlü özdeyişinde:"Ya olduğun gibi görün,ya görüdüğün gibi ol:" demesi bizlere asırlar önceden içimizin dışımızın bir olması gerçeğini bizlere sunmaktadır.Burada temel kural kalbimizin 'HAK' için atmasıdır.Kalp sağlam olursa dışarı onun yansıması güzel olur.Kalbi kokuşmuş fikirler esir aldı ise dışı yansıması berbat olur.

Ürettiğimiz meyveler ,yaptığımız binalar,konuştuğumuz lugatlar sağlam olursa kalbimize dürüstlük ve doğruluk sirayet etmiş olur.Ürettiğimiz meyveler,sebzeler çürük,hormonlu olursa,yaptığımız çalışmalarda malzemededen çalma fikri hayat bulursa kalbimize üç kağıtçılık hormonu sirayet etmiş olur.Efendimiz(as):

"Allah sizin dış görünüşlerinize ve mallarınıza bakmaz,bilakis kalplerinize ve amellerinize bakar."(Müslim,Birr,34)buyurmaktadır.Çünkü bizim asıl sorumluluğumuz,herşeyi hakkıyla bilen ve gören,Rabbülalemine karşıdır.Rabbimize karşı sorumluluğumuzu yerine getirirsek çevreye karşı sorumluluğumuz zaten kendiliğinden gelişecektir.Uyanık bir kalple hareket edelim hem biz hem de çevremiz kazansın.Kazan kazan anlayışını belleklere yerleştirelim.Özde sözde bir olalım ,iri olalım,diri olalım.

İçi başka dışı başka davranmak münafıklık alametidir.Riya dır.Riya kaynaklarımızda Allah'tan başkasının hoşnutluğunu kazanma düşüncesiyle amelde ihlası terk etme;Allah 'a itaat eder görünerek kulların takdirini kazanmayı isteme,ibadeti Allah'tan başkası için yapma,ibadetleri kullanarak dünyevi çıkar peşinde olma,Allah'ın emrini yerine getirmek maksadıyla değil,insanlara gösteriş olsun diye iyilik yapma,insanların görmesi ve tadir etmesi için ibadeti açıktan yapma vb.şeklinde tanımlanmıştır(Cürcani,et-Ta'rifat,Riya mad:Gazali,ihya,ııı,297;Çağrıcı"Riya",137)Bu ifadeler bize Riyanın(manevi hastalığın)hemen hemen tüm boyutlarını verir niteliktedir.

Tam bu noktada şu soruyu kendimize soralım:Sorun nerede?Teşhisi güzel koymamız gerekir.Cevap olarak sorunun asıl kaynağı kalp tir.Kalbe yerleşen manevi hastalık olan riyaı,Kur'an'a sarılarak,Efendimiz(AS)in sünneti seniyyesini yaşayarak ihraç edebiliriz.Takva(Allah(cc)korkarak,)sahibi olarak,Efendimiz(AS)ahlakı olan Kur'an ahlakı ile ahlaklanarak kalbimizden riyaı söküp atabiliriz.

Dış hastalıklarımızın tedavisine verdiğimiz önem ve hassasiyeti ,manevi hastalıkların(riya,kıskançlık,hased,sui zan,vb...)tedavisinede verebilirsek hastalığın kökünü kazımış oluruz.Bu sayede şuurlu bir insan,kendisine ve çevresine faydalı bireyler topluma renk ve zenginlik

katar.Hem madden temiz olmalı hem de manen.Şöyle bir söz vardır ya:İnsan görünüşü ile
ağırlanır,düşünceleri ile uğurlanır..Temiz yaşayalım, Temiz konuşalım.

Kalbimizde,kalbinizde manevi hastalıklardan iz kalmasın dileklerle